

Țe a h l ă u l

Redacția și Administrația:
Piatra-Neamț, Palatul Administrativ
Proprietar: MIHAIL MAGIARI
Înscriș sub Nr. 10 | 1942 Trib. Neamț

Săptămânal de informații și afirmare
românească

Director: MIHAIL AVADANEI

Abonamente:

Particulari 300 lei anual
Instituții 500 " "
Ab. de susținere . . . 1000 " "

Ion Creangă

S'au împlinit 53 de ani dela moartea lui Ion Creangă.

Născut în Humulești Neamțului, el a fost în literatură reprezentantul cel mai autentic al păturii țărănești. Creangă a dus cu el în cenaclurile literare nu numai spiritul viguros al țărănilor români și în special al moldoveanului, dar și atitudinea specifică a acestui țaran.

Participând regulat la sedințele Junimii, unde el aducea acel „iz” al satului moldovenesc sănătos, la mirosul cărui unii dintre cei care-l socoteau ca un tolerat în această societate vor fi strămbați din nas, Creangă, apărea neprefăcut, plin de duh, strein și indiferent la orice conveniențe dulcege, pe care le socotea „mofturi boeresti”. El era tipul țărănilor moldoveani, în ce are acesta mai spiritual și sănătos în el.

Așa a rămas toată vieța și de aceea scrierile lui: Amintirile din copilărie și poveștile sunt astăzi foarte mult cetite și în țările streine, din ele luând multe popoare cunoștință despre țărănii români și în special de ce moldovean. Ajuns diacon în Iași, el nu poate păstra sutana, fiindcă nu se putea supune anumitor rigori formale, impuse tagmei preoțești pe acele vremuri. Astfel ajunge învățător al copiilor, misiune pentru care era minunat înzestrat.

Ce plăcut va fi fost să te învețe carte Ion Creangă! Las că aceasta constituie astfel o glorie, dar cred că nimeni dintre elevii lui n'ar fi vrut să treacă în altă clasă și să schimbe pe acel care nu a intrat nici odată în clasă decât zâmbind și cu ba-mul sau ghidușa pe buze. (Pe vremea aceea învățătorii erau la clase fixe, nu mergeau cu elevii lor dela el. I-IV; trecerea la o clasă superioară era socotită pentru învățător ca o avansare).

Vieța fructuoasă din Humulești mai păstrează puțin din patriarhala înfățișare descrisă de Creangă.

Satul lui n'a putut nici până astăzi să aibă o școală primară construită. Stă de mulți ani început un local, din care s'au terminat doar câteva săli. Restul ne mustră amarnic, că nu ne-am îndreptat să zidim în satul celui mai mare povestitor român și unul din cei mai mari din literatură universală, o școală model, mai ales că el a fost învățător.

S'au strâns cu grijă de prin Humulești și Pipirig lucruri de pe vremea și care au legătură cu Ion Creangă, de către Căminul Cultural din Humulești, constituindu-se muzeul „Creangă” în care se găsește și ceaslovul cu care prindea el muște.

Dar câte nu mai avem de făcut pentru memoria lui Creangă! E cazul, însă, să începem cu școala.

Mihail Avadanei

Sărbătorirea D-lui Mareșal Antonescu

Țara întreagă a sărbătorit ziua numelui Domnului Mareșal Antonescu, conducătorul Statului. De Sf. Ioan la ora 12 toți membrii guvernului și șeful Marelui Stat Major al Armatei, în frunte cu domnul prof. Mihail Antonescu, vicepreședintele consiliului de Miniștri s'au prezentat domnului Mareșal Antonescu, pentru a-i exprima felicitări în numele țării și armatei.

La această impresionantă manifestare a guvernului și poporului față de Mareșalul conducător s'au rostit următoarele discursuri:

Cuvântarea Domnului Profesor Mihail Antonescu

vica președintele consiliului de miniștri

Domnule Mareșal,

Imprejurările prin care trece Neamul nostru, jertfa sfințită a armatei noastre sunt poveri prea grele și prea aspre pentru ca să întâmpinăm astăzi fie și zilele de sărbătoare, prin ritualuri vechi și cuvinte obișnuite.

Colegii mei, eu însumi, Șeful Marelui Stat Major al Armatei, nu se înfățișează azi în fața Domniei-Voastră în colaboratori cari vor să găsească acest prilej al urării lor pentru ca să vă arate devotamentul, judecând că ar fi singurul prilej demn când v'ar putea mărturisi credința și iubirea lor.

Suntem în fața dvs., domnule Mareșal, ca români, ca simpli români; vorbitori anonimi ai unui Neam, care înțelege că azi pe nicovalele destinului se bate în focul de sânge al veacurilor soarta Neamului nostru.

Suntem toți conștienți de răspunderea neobișnuită pe care o aveți.

V'a dat Dumnezeu conducerea Neamului într'unul din cele mai încercate ceasuri ale istoriei noastre.

Fiiți sigur, domnule Mareșal, că dela cărturarii care poartă în cugetul lor răspunderea de omnia a unui Neam latin, plin de spirit critic și de onoare și până la țărănul nostru curat, care poartă în el simplitatea sfântă a pământului nostru dac, expresia veacurilor noastre de jertfa și de luptă, toți înțeleg, Domnule Mareșal că d-voastră aveți de împlinit o misiune istorică.

De aceea, din 1940 și până azi toți v'au urmat lupta și strădania pentru liniștea noastră, pentru onoarea noastră, pentru pământurile strămoșești și pentru viitorul nostru demn de dreptate și libertate.

Și suntem toți mândri de mândria cu care vă urmăm în această luptă și în această credință.

De aceea, nu vă aducem urare obișnuite, oricât ar fi plin sufletul nostru creștin de dorința mărturisirii unui creștin.

Voim însă să găsim în crezul nostru de români, în demnitatea cu care voim toți să vă slujim răspunderea, în mânia cu care vă înțelegem și vă urmăm împlinirea istorică, să găsim îmbărbătarea pentru ceasurile grele care vor să mai vină.

Neamul are conștiința că de răspunderea, de puterea și credința cu care vă împliniți datoria depinde însuși viitorul nostru.

Să trăiți, domnule Mareșal.

Răspunsul Domnului Mareșal Ion Antonescu

D-le Vice-Președinte al Consiliului,
D-nilor Miniștri,
D-le Șef de Stat Major,

Mă simt emoționat căutând să răspund la curatele simțăminte

DOMNUL MAREȘAL ANTONESCU

exprimate de dvs. prin glasul autorizat și dotat al d-lui Mihail Antonescu.

Neamul nostru trece azi prin clipe grele.

Nu este prima oară în lungă și încercata noastră istorie când străbatem astfel de clipe și totuși Neamul a eșit victorios din toate aceste lupte.

A eșit victorios pentru că și-a păstrat ființa.

Pentru ființa aceasta a Neamului Românesc luptăm noi azi și ca să o salvăm mă ajutați d-voastră.

Este cea mai sfântă îndatorire pe care o avem, ca cetățeni, să ne luăm răspunderile pe care ni le-am luat și să îndrumăm pe toți pe calea muncii, pe calea cinstei și în special pe calea binelui.

Armata Țării și-a făcut cu sfințenie datoria.

Este meritul care va rămâne în veci acestei Națiuni că în doi ani de zile soldații noștri s'au umplut de glorie, trecând cu vitejie prin grele încercări.

Ei s'au luptat să salveze nu numai granițele dar să salveze libertățile și viitorul acestui Neam.

Am convingerea fermă că din lupta aceasta nu se poate să eșim înfrânti.

Un Neam care luptă nu numai pentru cauza sa dar și pentru cauza civilizației și înțelege să se sacrifice, acel Neam nu poate să piară.

Vă sunt recunoscător d-le președinte al Consiliului și d-vs. d-lor pentru toată înțelegerea, toată munca și toate strădaniile d-vs. pe care eu dela distanță le urmăresc pas cu pas.

Și nu mă sfiesc să vă afirm că fără această colaborare pe care mi-o acordați fără să-mi cereți

nimic, și care constituie un sacrificiu personal, eu nu ași fi putut să fac din Neamul Românesc ceea ce am făcut.

Pentru că, fără să trecem limitele celei mai elementare modestii, trebuie să recunoaștem că acest Neam în timp de doi ani a apucat cu totul pe alte drumuri.

Datorită acestui fapt s'a așezat, atât pe plan internațional cât și pe plan intern, pe culmi pe care nu le-a avut altădată.

Fiecare Român, dela cărturarii la care a făcut aluzie d. Mihail Antonescu, până la cel mai umil țaran, își dă seama că este un om, un luptător, un muncitor și că lupta, munca și strădania lor contribuie la munca și strădania noastră a tuturor ca să salvăm Neamul acesta.

Deci, meritul noilor căi pe care se îndreacă Națiunea Românească este al întregii Națiuni, pentru că ea ne-a înțeles, ne-a urmat și ne-a ascultat.

Azi, în Țară este ordine desăvârșita.

Această ordine nu este ținută cu baioneta, nici cu gloanțe, este ținută prin înțelegerea tuturor.

Și numai dacă ar fi acest singur fapt și încă ar fi de ajuns ca poporul nostru să fie apreciat ca unul care are conștiința răspunderii și face dovada maturității lui politice.

Dară vă gândiți la ce se petrece în afară și comparați cu ceea ce este la noi, veți vedea că Neamul acesta este un Neam de oameni cuminiți, este un Neam care înțelege greutățile, este un Neam de oameni care nu se clinteste la cea dintâi furtună care caută să-l scoată din rădăcini.

(continuare în pagina 2-a)

Telegrame

Domnul Lt. Colonel I. Teodorescu-Darie, prefectul Județului Neamț, a expediat în numele județului, telegrame omagiale de felicitare pentru sărbătorile Crăciunului și Anului Nou 1943, la care a primit următoarele răspunsuri:

„M. S. Regele mă însărcinează a vă transmite înalte mulțumiri pentru bunele urări exprimate de D-v. în numele populației Jud. Neamț, cu prilejul Sf. sărbători și Anul Nou.

Primiți vă rog, Domnule Prefect, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.”

p. Mareșalul Curții Regale
MOCSONY

„Doamna de onoare” este însărcinată a transmite Domnului Colonel I. Teodorescu-Darie prefectul jud. Neamț, caldele mulțumiri ale M. S. Regine Mamă, pentru bunele urări exprimate în numele populației jud. Neamț, cu prilejul Sf. sărbători ale Crăciunului.”

„Odată cu mulțumirile mele trimis populației Jud. Neamț cele mai bune urări pentru noul an”.

Mareșal Antonescu

„Călduroase mulțumiri și aceleșă bune urări pentru noul an”.

MIHAIL ANTONESCU

Vicepreședintele Consiliului de Miniștri

„Vă mulțumesc călduros pentru bunele urări și vă împărtășesc tuturor urări și binecuvântarea de sărbători și anul nou și vă zic din inimă la mulți ani”.

NICODEM

Patriarhal Româniesc

„Dv. și personalul administrativ al jud. Neamț cele mai calde urări pentru anul nou”.

Ministru de Interne
General de Corp de Armată
D-TRIE POPESCU

„Odată cu viile mele mulțumiri pentru urările Dv. vă rog să primiți din partea mea aceleșă gânduri și urări de bine împreună cu dorința ce o am în calitate mea de părinte spiritual de Dv. de a vedea progresând mândra și nobila mea familie românească a județului Neamț până la a deveni un bastion model al tradițiilor românești și creștine.

Ministru, IOAN PETROVICI

„Cu ocazia Sf. sărbători și noul an te rog să primești și transmite tuturor conștienților mei urările Vânătorilor de Munte de sănătate și credință nestrămutată ca noul an ne va da victoria definitivă p ntru o Românie întregită în drepturile ei naționale.

Doresc ca tot ce-i român să aibă acelașă moral ridicat cum îl avem noi de aici cari veghem la sfânta datorie”.

GENERAL MANOLIU

ECONOMICE

Buletinul Oficial al Camerei de Industrie și Comerț

Apelul Camerei de Comerț către cetățeni

Una dintre problemele grele, ca urmare stării de război în care se găsește țara, este problema aprovizionării populației cu pielurie necesară încălzimintei.

Cum pe primul plan s'a impus înzestrarea armatei, prin Dec. Minist. Nr. 632 din 28 Ianuarie 1942, cota militară a fost majorată la 85%, în timp ce cota civilă a fost diminuată la 15%, din care un procent de 6%, a fost afectat pentru confecționarea articolelor tehnice.

Sub imperiul nevoilor și cererilor crescânde, fabricile de încălziminte au pus în circulație pe piață încălziminte din diferite surrogate, lemn, talpin, plută, pânză etc. și într-o oarecare măsură, mai ales în lunile călduroase, aceste sorturi din surrogate au suplinit nevoia de încălziminte.

Tot în vederea înzestrării armatei noastre, în condițiuni optime de rezistență la frigul polar de pe trontul de Est, s'a afectat o importanță cantitate de talpă bovine și întreaga producție de porci și oi, pentru confecționarea șoșonilor militari de iarnă, tot din cota civilă.

Odată însă cu venirea timpului răcoros, problema aprovizionării cu material de pielurie s'a pus din nou.

Demersurile făcute, nevoile sporite ale glorioasei noastre armate delermină să ne racem interpretul imperativelor naționale și nevoilor populației care nu poate face discernământul necesar, la care apelăm să accepte cu românească înțelegere privațiunile de neînăturat.

Președinte, I. POPOVICI

Se publică spre cunoștință, generală că în acest oraș, str. Carol Nr. 82, s'a deschis un atelier pentru confecționarea încălziminte de gata și la prețuri de en-gros sub firma Ion Moroșanu.

În conformitate cu decizia Ministerului Economiei Naționale Nr. 806 / 1942, dăm mai jos lucrarea comisiei care a verificat și vizat listele de prețuri a acestei întreprinderi.

PROCES-VERBAL

Astăzi 12 Decembrie 1942

Noi, membrii comisiei pentru verificarea și vizarea listelor de prețuri la încălziminte confecționale din material standardizat și ne-standardizat depe lângă Camera de Comerț și Industrie din Piatra-N., instituită conform Deciziei Ministerului Economiei Naționale Nr. 806 (Monitorul Oficial Nr. 125 din 2 Iunie 1942) și conform cu dispozițiunile aceluiași Minister, intrându-ne la sediul Camerei de Comerț am procedat la verificarea prețurilor și vizarea listelor primite sub înreg. Nr. 2381 / 1942, ce ne-au fost depuse de dl. Ioan Moroșanu patronul atelierului de încălziminte de gata din Piatra-Neamț, Str. Carol Nr. 82.

Găsindu-le conform cu spiritul legii și al instrucțiunilor primite dela Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării cu ordinul Nr. 49538 din 1942, având și avizul expertului tehnic asupra felului materialului din care fiecare fel de încălziminte este confecționată și asupra cantităților intrate în fabricațiunea lor, Comisiunea a aprobat vizarea listelor și punerea lor în consumație la magazinele de detail creștine.

Câte un exemplar de listă vizată și câte un model din fiecare din probele în cauză sigi-

late s'au restituit patronului atelierului I. Moroșanu spre a le afixa și a le expune la loc vizibil și la îndemâna organelor de control și a publicului cumpărător și consumator.

Câte un exemplar din fiecare listă și model de încălziminte se vor păstra la Camera de Comerț.

La Subsecretariatul de Stat al Aprovizionării se va înainta un exemplar din lista de prețuri, altul după calcularea prețului și un exemplar după declarația patronului că încălziminte care se va pune în vânzare va fi la fel cu probele prezentate și restituite după aprobarea prețului de către Comisiune; după aceea că a luat cunoștință de dispozițiunile Decretului-Lege Nr. 1215 și modificările ulterioare, o copie după procesul verbal al Comisiunii privitoare la combaterea speculei și a sabotajului Economic și o copie după prezentul proces verbal de ședință.

Un exemplar după lista de prețuri se va trimite Oficiului de Aprovizionare și Control din județ.

Listele de prețuri aprobate de Comisiune se vor da publicității în gazeta locală la rubrica „Buletinul Oficial al Camerei de Comerț”.

Președinte I. POPOVICI

Secretar, N. Pleșescu

Membrii: C. Rusu — deleg. tehnic
I. Moroșanu — deleg. atelier

Întreprinderile Industriale din cuprinsul județului Neamț își pot procura dela Camera de Comerț, tablouri de personalul românesc utilizat în întreprinderi.

Aceste tablouri complectate în trei exemplare se vor înainta pentru anul acesta, Ministerului Economiei Naționale prin Camera de Comerț, unde vor trebui depuse în cursul lunii Ianuarie.

Sărbătorirea dl-ului Mareșal Antonescu

(urmăre din pagina 1-a)

De aceea, domnilor, cu convingerea mea de soldat bătrân și onest, vă mărturisesc că munca și perseverența pe care ne-am impus-o cu toții nu poate să ne ducă decât pe drumul gloriei.

Aceasta ne va readuce granițele și asigurarea drepturilor poporului român.

Am credință fermă că din lupta titanică pe care o ducem nu numai pentru noi, dar și pentru liniștea și civilizația Europei, vom ajunge să fim rasplătiți, așa după cum o merităm.

Să fiți siguri că nu voi ceda

lupta decât atunci când se va trece peste trupul meu. Soldatul Român va lupta până la ultimele lui puteri, ca să apere granițele și să le așeze acolo unde cere dreptatea.

D-le vice-președinte și dl-or, vă urez din toată inima să continuați această muncă și vă rog să fiți siguri de toată încrederea și recunoștința mea pentru tot ce faceți întru împlinirea acestui neam.

Dați pentru palatul invalidilor.

Instiințăm pe auditori de Radio că dl prof. Panait Popovici membru în comitetul de direcție al Institutului Național al Cooperației și Președinte al Librăriei și Tipografiei cooperative „Gh. Asachi” va vorbi la Radio Iași Vineri 22 Ianuarie a. c. ora 20 despre: „Infăptuirii cooperatiste în Moldova”.

RECTIFICARE

Dintr-o scăpare din vedere la titlul articolului părintelui Gh. Vărtolache din Nr. 10, a apărut cuvântul „materială” în loc de „națională”, titlul adevărat fiind: „Valoarea morală și națională a datinilor”. Deasemeni la rândul 25, numărând dela sfârșitul articolului, a apărut cuvântul „scurtaresa” în loc de „scuturarea”.

Gruparea învățătorilor scriitori

A organizat în ziua de 24 Noembrie a. c., în sala teatrului național din București (studio) o șezătoare literară, la care au citit din scrierile lor, cele mai consacrate condeie ale grupării. Înainte de a vorbi de șezătoreea propriu zisă, sunt necesare, cred, câteva lămuriri, întrucât sunt sigur că foarte puțini colegi știu de existența Grupării Învățătorilor Scriitori și despre rolul ei.

Gruparea Învățătorilor Scriitori a luat ființă în anul 1940, având ca președinte pe D-l Mircea Ispir, secretarul general al Asociației Învățătorilor și fu al județului Neamț. Scopul ei e acela de a înlesni afirmarea pe ogorul literaturii a colegilor înzestrați de Dumnezeu cu darul scrisului. Natural! că la început și chiar și astăzi, aceste veleități au provocat ironia ușoară și gluma ieftină a tuturor acelora cari și-au făcut din negație și sterilitate, o atitudine de viață. În această atitudine s'au întrecut unii pe alții, mulți din afară și mulți din familia noastră.

—„Învățător scriitor? Nu cunosc nici unul...” Așa declara emfatic și suficient un oarecare critic, care unsece ca scriitorii o serie întreagă de jidani perciu-năți și urdușoi.

Desigur avea dreptate criticistrul nostru. N'avea de unde să cunoască pe scriitorii porniți din rândurile învățătorimii, întrucât învățătorul trăiește în alt mediu, în altă lume, decât aceea obișnuită cenaclurilor literare până acum doi, trei ani. Învățătorii trăiesc, majoritatea dintre ei, în mijlocul naturii și al sufletelor fragede și curate ale copiilor și de aceea creațiile lor poartă pecetea acestui mediu, neavând nimic de a face cu diferențele iasme și perversiuni spirituale, socotite până acum, în urmă de tot, drept dovadă de originalitate și talent.

Indiferent însă de părerea și atitudinea criticilor de meserie ori de ocazie, nume ca acelea ale lui B. Iordan, Octav Sargețiu, V. Copilul-Cheatră, I. D. Pietrari etc. și-au tăiat din greu, însă temeinic, un drum hotărât în literatura contemporană și vor rămâne. Pe urma lor se ridică o altă falangă de condeie inspirate scrii, acum de când redacțiile revistelor au fost curățite de pleava iudaică, au posibilitatea de a se afirma mai ușor, spre binele acestui neam, care va avea astfel putința să se împărțasească din creațiunile cele mai autentice românești, iar nu din elucubrațiunile tuturor jidanașilor, erijați, cu dela sine putere, în in-

drumători ai spiritului și destinului românesc. Înținatut gunoii și vermina iudaică, s'a dat peste diamantul talentului atator învățători, care strălucește astăzi în coloanele celor mai valoroase reviste: „Gândirea”, „Revista Fundațiilor Regale”, „Universul literar”. Vreamea etc., așa încât toate ironiile și glumele ieftine vor amuți încet, încet, baloanele lor de săpun, spărgându-se ușor în curentul de aier curat și tare, al afirmării din ce în ce mai hotărâte a scrisului învățătoresc.

Și totuși, când stai și te gândești puțin, îți dai seama că înființarea Grupării, a fost un act de mare curaj. L-au dovedit cu toții acei ce i-au pus bazele, dar mai mult decât toți, l-a avut în orice clipă președintele ei, D-l Mircea Ispir, care și-a robit Grupării toată puterea, lui de muncă. . . .

Șezătoreea dela teatrul național e începutul unei serii întregi cari vor avea loc în diferite orașe ale țării.

Au citit din scrierile lor d-nii: B. Frunte (versuri) B. Iordan (proză) Octav Sargețiu (versuri) I. I. Alexandrescu (versuri) Vasile Taban (proză) Teodor Castrișanu (versuri pentru copii) I. Baltaziu (proză) I. Damian (teatru) I. D. Pietrari (versuri) Sărbescu-Lopătar (proză) Mihail Stamate (versuri) Dorian Grozdan (versuri), șezătoreea fiind deschisă de conferința dl-ului A. Culea: „Învățătorul satului meu și al generației mele”.

S'au trăit clipe de adevărată desfătare și înălțare artistică, la care fiecare din cei citați, au contribuit cu specificul său. I. D. Pietrari avântat, răscolitor, Octav Sargețiu profund și melancolic, I. I. Alexandrescu muzical, melodios, Iordan și Baltaziu plini de vervă și humor. După șezătoreea la sediul Asociației din Str. „Sfinții Apostoli” s'au împărțit premiile Grupării pe anul 1942.

Au fost premiați: D-l I. D. Pietrari (premiul de consacrare, Octav Sargețiu, Dorian Grozdan, Teodor Castrișanu, B. Iordan, Vasile Taban și Mihail Stamate).

A doua șezătoreea va avea loc la Piatra-Neamț, în ziua de 31 Ianuarie 1943 Rugăm pe toți colegii să facă tot posibilul spre a lua parte la această manifestare și-i asigurăm că nu vor regreta. Vor trăi câteva clipe de înălțare sufletească și vor avea astfel prilejul rar de a cunoaște o parte din colegii cari cinstesc numele de învățător pe ogorul literaturii, precum atâția alții il cinstesc acum, pe câmpul de luptă.

M. David-Ghindăoani

Pe Mureș și pe Târnave

de Credința Coteleanu

Vin răniții! Măine dimineață vor sosi aici.

Ordinul de zi a fost semnat din instiluție, pentru a fi pregătiți cu cele necesare.

Virginia tresări. Vestea îi aduse o bucurie nemaiașută și neliniștea așteptării puse slăbănire pe tot sufletul ei.

Pe cine aștepta? N'avea pe front pe nimeni mai apropiat. Prietenii cunoscuți, nu erau atât de întrați în inima ei, ca să-i producă o emoție atât de mare. A mai așteptat răniții și alădată; i-a îngrijit cu o dragoste de soră adevărată, dar ceiaze simțea acum era ceva aparte. O presimțire?

Adesea dorea să aibă pe cineva pe front, să-i scrie, să primească scrisori, să trăiască acea neliniște ce te apropie de Dumnezeu, când tremuri pentru o liniște iubită. Dar n'avea pe nimeni.

În seara când s'a anunțat venirea răniților n'a putut să doarmă. Simțea cum nerăbdarea creștea mereu și străngea pleoapele din răspuțeri pentru a alunga gândurile. Într'un târziu a adormit. Un vis plin de sbucium continua s'o frământă. Se trezi în curând. Iși aminti de figura oșiterului din vis, zâmbi, în timp ce-și ștergea fruntea de broboanele ce-i picurau în ochi.

Deschise geamul. Pământul se îmbrăcase în haină de mireasă. Căl vedeai cu ochii era numai alb; copacii își plecau crengile sub greutatea zăpezii. Cerul continua să cearnă mii de fulgi ce măreau troenele.

Virginia eși afară, ridică ochii către cer și se înșiroară când fulgii reci îi măngăiau obrajii învăpăiați. Intindea mâinile pentru a prinde din sbor steluțe pe care le strivea în palme și-și spăla obrajii, îmbujurându-i mai tare.

În bucuria sărutului primilor fulgi se amesteca neliniștea așteptării unui „ce” necunoscut. Nu se auzea nici un lăuat de tren și ochii ei se îndreptau spre linia ferată, cum și-i îndreptă drumețului înșelat spre cumpăna zărită în depărtare.

Ambulanța înainta anevoie spre deal din cauza zăpezii. Ajunse. Unul câte unul băfeți coborau ajutați de soldații din gardă, cu bandajele îngrijite de drum, salutați de grupul în haine albe ce le înlindeau o mână de ajutor și un zâmbel de bun sosii.

Unu, zece, treizeci, șaptezeci, treceau pe rând spre baie unde li se olea lichid fierț și ceva gushere. Necunoscuții până atunci erau primiți cu adevărați frați, înșoși dintr'un drum lung. Doctorii, surorile, deslegau bandajele, ușor, pentru a curăța rănile așezându-le și-au dat triunții lor pe altareai Patriei.

Deschise geamul, bucurându-se a auzi graiul românesc, de a simți o mână blândă de românească măngăind fruntea, limba răniților s'a deslegat și glumele au invadat alomstera.

Virginia comunicativă din fire ajuta camarazilor la orice, zâmbind la mulțumirile lor, fericită. Se silea din răspuțeri s'ascundă lacrima ce-i străluccea sub gene la vederea unei răni mai adânci, sau lipsei unei părți din corp.

„Doamne, bine că mai aud o vorbă românească! Sororului spune căte ceva!” parcă așa auzi o muzică cântând.

Și surorile vorbeau, vorbeau, în timp ce cu mâinile ajutau pe frații suferinzi.

Paturile albe deabia înfățate așteptau trupurile ostenite să le odihnească, sub ochiul grăjului al surorilor. Au mai rămas câțiva la baie. Surorile s'au împrăștiat după treburi rămânând numai vre'o două să continue împărțirea gustăreii și a juiceii.

Sora Virginia aștepta reze-mată de ușorul băieii să conducă sus și restul de camarazi. Era slăpănită încă de emoția primirii camarazilor deveniți eroi, pe care-i atingea cu sliacul cu care atingi un lucru sfânt.

— „Doamne Locotenent S. nu bei ceva juică cu mine?”

Ceva era pronunțat cu accentul pe e cum îl pronunță ardelenii.

Virginia întoarse capul către cel ce vorbea și i se păru o față f. cunoscută și tot atunci își aminti de oșiterul din vis cu care semăna foarte bine. Ar fi vrut să vorbească ceva dar rămase înfuită pe loc de bătaile inimii ce-i tăiau respirația. Fugi din calea lui. Singură în cameră își plecă capul pe masă și repetă de mai multe ori: „Nu se poate”, nu vreau să-l cunosc!

A doua zi s'au întâlnit întâmplător. Privirile lor s'au incrucșat și s'au pomenit vorbind ca doi prieteni.

— Trebuie să-mi scot schița, să-mi relax brațul. Mai am nevoie de el „dinceace”.

— De unde sunteți?

— Acum stau la Sibiu dar melegurile copilăriei mele deocamdată sunt sub strâini. Încă am brațe bune și mare-l Dumnezeu, ne va ajuta să ne vedem acasă.

Fata oftă. Știa ce-nseamnă să-și fie melegurile copilăriei sub străini, căci și dansa trecuse prin același loc.

Norul ce trecuse prin fața ochilor lui, trecuse și pe fruntea ei și privirile lor din nou s'au susținut și obrajii feței s'au îmbujurat.

Inima împietrită de șgomatul tunurilor, a gloanțelor și-a revenit și-a început să bătă din ce în ce mai puternic. Trupul înghețat de răcoala franșeeilor s'a încălzit la vapoșii obrajiilor, luminății de doi ochi, ea două flăcări.

Basmul s'a înlrpat. Ardelenul, profesorul de științe naturale cercetă ochii de „nu mă uita” și le strănse între firele inimii sale. Tinerețea își ceru tributul său. Cântecule

ardeleneste se urmau unul pe altul și oșiterul deveni studentul de altădată ce studia florile, se îndrăgea de ele, cântând cași atunci lăură să știe dacă cântă pentru o fată sau pentru o floare: Pe Mureș și pe Târnave, etc...

Mâna cu schița'n ea strănșea parcă mai puternic la sânul său și capul blond al feței se odihnea cu drag pe pieptul deabia eșit din franșee.

— Imi ești dragă! și eu îți sunț drag, o știu, chiar dacă ai căuța s'o ascunzi.

Fata lăcea dar își alunda mai adânc lăța în haina aspră și roasă de lăral pe câmpul de luptă.

Dar basmele frumoase își umezesc ochii. Un sbor de sânie pe luciul zăpezii l-a dus la gară. Afară ngingea mai frumos ca'n ziua sororii. Fulgi mai mari de diferite forme jcuau ștregărește în aer. Clincățul zurgălăilor au început din nou să sune.

Cu lăța plecată pe sliaca geamului privea spre linie. Trenul șueră trist, așa de trist încât din ochii ca „nu mă uita” lacrimile porniră lăură să se oprească iar sub rochița albasră ca cerul atât de dragă lui, pieptul se sbuciuma dureros. Și-a prins lăța'n mâini și-a suspinat: N'am să-l mai revăd...

Acele cuvinte pronunțate, suspinale sau poate numai gândite s'au înfipit în inima feței mărindu-i bătaile dureroase.

Un șgomot greoiu de fier și uruțul roșilor de tren o treziră. Deschise geamul și nlinse mâinile înspre linie. Nu vedea decât mașina neagră ce fugea nepăsătoare făind vălul dialan.

Nici oșiterul din tren nu putea vedea clădirea în care a trăit un vis frumos, ce se pierdea în depărtare. Intinse și el mâna prin geamul deschis, prinse un pumn de fulgi și-i duse la buze: sărutul de despărțire pe care nu-l putuse da feței care a rămas pe pragul spitalului.

Doău lînțe nevăzându-se, privind aceiași fulgi își luau rămas bun, poate pentru totdeauna, îngropându-și în inimă un vis de dragoste pecelluit de-o zi dumnezeiască.

Surprins de viscol

a murit pe drum

Locuitorul Gheorghe V. M. Păscaru din satul Dornești com. Costișa, în vârstă de 78 ani, în timp ce se înapoia spre casă din orășelul Buhuși a fost surprins de un viscol puternic, care i-a făcut imposibilă continuarea drumului. Fînd cam sulierind și în vârstă nemiopulându-l ajuta, bătrînul a încetat din viață numai la 2 km. depărtare de casă.

ȘTIRI DIN JUDEȚ

Solemnitatea depunerii jurămîntului

Magistratilor avansați

la Tribunalul Neamț

Zilele trecute a avut loc în sala de ședințe a Trib. Neamț S. I-a, Solemnitatea depunerii jurămîntului d-lor Prim Președinte Trib. Neamț Petre Popescu și Președinte Trib. Neamț S. II-a V. Șerban.

Părintele protopop C. Matasă a oficiat serviciul religios, iar Tribunalul sub președinția d-lui Jude Rotundu, a procedat la luarea legiuntului jurămînt.

Pr. Matasă a urat d-lui P. Popescu succes pe noua treaptă judecătorească adăugînd că înălțarea în grad a d-sale este o garanție pentru o bună justiție.

A luat cuvîntul dl. Jude Rotundu care a elogiat meritele și a scos în evidență camaraderia d-lui Prim președinte, dl. E. Chirculescu decanul barou-

lui în numele avocaților intr'o caldă cuvîntare a adus urări d-lui P. Popescu, dar, a spus d-sa că această solemnitate are și ea o bucurie și o durere, o bucurie că unul din cei mai vechi magistrați din Moldova a fost înaintat la Curtea de Apel din Iași — Dl. Gh. Strat — și o durere, că ne-am despărțit de el.

A răspuns tuturor dl. Prim Președinte Petre Popescu mulțumindu-le pentru urările făcute și asigurînd că înaintarea d-sale în acest post va însemna o cât mai bună împărțire a justiției, o cât mai bună atribuire a muncii în rîndul funcționarilor instituției.

D-sa a luat apoi jurămîntul d-lui V. Șerban, urmînd felicitările de rigoare.

Pomenirea a doi învățători eroi

S'a făcut la biserica din Văleni de peste Bistrița, parastasul pentru cel ce a fost în viață învățătorul Vasile Gh. Vasiliu, locotenent de rezervă din infanterie. Ridicînd din oameni modești, a muncit tenace spre a-și dobîndi loc în lume, consacrandu-se apoi ridicării fraților mai mici, de care mult s'a bucurat cînd i-a văzut scapați deasupra nevoii...

Muncitor tîcut, sfios, stînd deoparte chiar cînd ar fi avut ceva de spus cerea lămuriri și căuta mereu să asculte și să se instruiască. Cuminte și lînștit cum era — ar fi putut intemeia o familie model, dacă greutatele unei mame văduve, și cu o gloată imbelșugată nu l'ar fi împiedicat. A urmat școala primară, la numărul 1 (la turn), cu învățătorii ca: Radu, Ionescu, Eugen Mitru, iar școala Normală de învățători din Piatra-N., a absolvit-o în 1927. În învățămînt a funcționat la școlile din Văleni, Cut și Isvoare și obținuse gradul 2. Om cu conștiința datoriei implnitate, a căzut pentru Patrie și Cruce, lângă Dalnic la 2 Octomvrie 1941 servind ca exemplu fraților mai mici, crescuți de el, care au luptat și ei și luptă încă împotriva marelui vrăjmas de acum și de totdeauna al ființei noastre ca neam.

Biserica din Cut a pomenit pe tînarul învățător Ioan Stînculescu, razim al bătrîneșilor cîntărețului ei

vechi, Toader Stînculescu. Baiat sârguincios, a muncit din greu și a îndurat multe lipsuri până să-și facă o situație și să devină bucuria bieților părinți. Abia își începuse cariera primind post intîi la Ghindăoani și apoi la Gărcina și, la chemarea țării, a părăsit ceace începuse cu voinșie, și a plecat pentru jertfa supremă în contra necredincioșilor. Plutonierul T. R. din infanterie Ioan Stînculescu, moare la sfîrșitul lui August 1941, după ce fusese grav rînit în luptele dela Wajny.

Apel pentru

binefacere

De sfințele sîrbători, Biserica Sf. Ioan Botezătorul din Măreții, a adresat prin preotul paroh N. Popovici, un călduros apel către enoriașii mai cu dare de mîna, pentru a înviora activitatea societății „Bunului Samarinean” de pe lângă dînsa. Toți cei ce au cînt de puțin, sunt rugați frățește și stîruitor, să contribuie cu ce pot și cu ce-i lasă inima, la ajutorarea aproapei în suferință. Societatea va aduna cotizațiile benevoale lunare sau șuale ale membrilor făcătorii de bine — indulcind apoi din ele traiul necajit al celor lipsiți.

Sergent Major Mihai Ion

de Plot. Arcadie A. Russu

După o zi de prăpăd și urlet, întreaga poziție a căzut într-o tăcere adâncă. Doar din când în când, prin văzduhul plin de nori groși de fum, cari se ridică din „Cetatea Blestemată” care arde de mai multe zile, se aude sbârnăitul de bondar obosit, a câte unui avion bolșevic.

Reflectoarele tănesc din zeci de locuri, se încrucișează prin înălțimile văzduhului, și-apoi se sting, rând pe rând.

Noaptea cade din ce în ce mai grea peste văile și dealurile cari mai adineori văiau de bombardamentul artileriei și avioanelor „Stukas”.

În șanțul de tragere Serg. Major Mihai Ion, cu o foaie de cort pusă peste cap, cițește rândurile primite dela bătrâna sa mamă, iar în minte îi răsare icoana scumpeii lui mame cu căsuța mică și albă, pitită sub cele 2 sălcii plângătoare.

Dar sbârnăitul telefonului, îl face să tresară și să pună receptorul la ureche.

Este anunțat de Comandantul său de companie, că la orele 1 noaptea va avea loc o incursiune în direcția cotei 60, cu scopul de a se aduce prizonieri, dela care să se obțină informațiuni, în vederea atacului ce urma să se execute în curând.

Primul care s'a oferit în mod voluntar a fost Serg. Maj. Mihai Ion, cu o grupă din plutonul său. Cu toate protestările comandantului său de Companie, n'a vrut să renunțe.

După ce s'i organiză grupa, căreia i-a dat toate ordinele de detaliu, făcânduși în cele mai mici amănunte planul de acțiune, aștepta sosirea orei fixate, pentru a pleca în incursiune.

La ora 1 fix, pornește spre cota 60 pe care o are în față. Știe precis că exat la 120 m. pe botul de deal din față sa este o cazemată bolșevică și care cazemată trebuie să o ocupe și s'o distrugă cu orice preț.

În capul grupei, pe care a dus-o prin flanc pentru a nu intra în câmpul de mine se întinde până la poziția inamică, se strecoară neobservat până la 20 m. de cazemată, unde se oprește o clipă, pune 2 mitraliere în bătaie pentru a-i apăra flancurile, pornește cu grupa împărțită în două spre cazemată inamică.

Tărându-se pe burtă fără a face cel mai mic șgomot, ajunge nesimțit până la 7-8 m. de cazemată. Un fluierat scurt, iar braviu lui Vânători se reped asupra crenelurilor cazematei, pe care se aruncă mai multe grenade. Serg. Major Mihai Ion se

repede la ușa cazematei, care în momentul când se deschide, 3 bolșevici cari rămăseseră în viață sunt făcuți prizonieri și trimiși cu 2 ostași la comandantul companiei. Toată această acțiune s'a produs atât de fulgerător, încât nimeni din poziția bolșevică nu și-a putut da seama ce s'a petrecut.

În cazemată se aruncă imediat peste 8 cutii cu mine culese din fața poziției noastre, iar prin explozia a 2 grenade, cazemată confecționată din mari blocuri de piatră, este despicată și aruncată în aer.

Din cauza formidabilei explozii, întreaga poziție bolșevică este alarmată. Profitând de această panică, Serg. Maj. Mihai se retrage cu întreaga grupă circa 30 m., când mai multe rachete cu parașută îi descoperă. Cramponați imediat la pământ, deschid un foc viu asupra poziției inamice și asupra bolșevicilor cari pornesc la atac. Grupa Serg. Major Mihai Ion contratacă însă viguros cu granadele și baioneta, aruncând pe bolșevici dincolo de cazemată fumegândă.

Misiunea fiind indeplinită, trage o rachetă verde cu 3 stele și imediat artileria deschide un viu bombardament chiar pe prima linie inamică, sub protecția căreia, grupa Serg. Major Mihai Ion se retrage.

Ajuns însă la 20 m. în fașa poziției sale, este surprins de foc viu de arme automate și branduri, iar un snop de pistol mitralieră își face drum prin spatele eroului subofițer Mihai Ion,

perforându-i pieptul pe care strălucea Virtutea Militară cl. II-a obținută tot prin acte de vitejie personală în luptele dela Marza de Azov, Crucea de Fer cl. II-a obținută în decursul luptelor cu partizanii din iarna 1941/1942 și fost propus la Virtutea Militară cl. I-a în urma luptelor victorioase dela Feodosia.

Este ridicat pe brațe de ostași săi dragi și dus în șanțul lor de tragere, de unde eroul Serg. Major Mihai pornise să-și facă superba datorie către Neam și Tară.

Mitralierele și tot armamentul automat din poziția inamică tăcănesc infernal, constituind o adevărată simfonie a morții.

Iar zeci de reflectoare tănesc grăbite și luminează întunerecul nopții de 16/17 Iunie 1942, căutând parcă, suflul unui erou care sboară împăcat spre ceruri, spre a-i lumina lungă sa cale.

Iar în adăpostul Postului de Comandă al Companiei, întins pe frunze verzi de fag, își doarme somnul de veci, acela care a fost un viteaz între viteji, udât de mii de lacrimi ce cad, rând pe rând, din ochii acelora cari au fost comandați de eroul Serg. Major Mihai Ion și duși din victorie în victorie.

Iar undeva departe, într'o căsuță pitită între 2 sălcii plângătoare, stă o bătrână cu ochii uzi de lacrimi și scrie pe un petec de hârtie, odorului dus în lume, pentru a se bate cu pangăritorii de familii și biserici.

Informațiuni

Ministerul Educației Extrașcolare, prin Inspectoratul general al Pregătirei Premilitare, a luat frumoasa și laudabila inițiativă de a organiza în diferite localități din țară, centre pentru pregătirea skiorilor din rândul tineretului premilitar.

M. E. E. și P. P. apreciind deosebita muncă și frumoasele rezultate obținute în județul Neamț în pregătirea premilitară și extrașcolară — precum și terenul prielnic — a hotărât ca un asemenea curs să ia ființă și în frumosul nostru oraș Piatra-Neamț.

Cursurile au și început în ziua de 11 Ianuarie crt. cu un număr de 50 premilitari din județele Iași, Roman, Botoșani, Fălcieni, Bacău și Neamț, exercițiile desfășurându-se pe munții și dealurile din jurul ora-

sului — atât de potrivite pentru acest nobil sport.

Cursurile sunt conduse de Subinspectorul C. P. și E. E. N. de sub conducerea d-lui maior Șoimaru Gheorghe.

Perdut buletinul dela Biuroul Pop. II declar nul. Ioan Spulber Piatra-N.
Perdut buletinul dela Biuroul Pop. II declar nul. Huțanu Gheorghe Piatra-N.
Perdut buletinul dela Biurul Populației pe numele Maria Baroi Piatra Neamț. II declar nul.
Perdut buletinul dela Biurul Populației pe numele Ștefana Ghenădescu Piatra-Neamț. II declar nul

Führerul Adolf Hitler s'a întâlnit pentru a șasea oară cu Maresalul Antonescu, Conducătorul Statului Român

La această importantă întrevedere a participat și Domnul Prim Ministru Mihai Antonescu

Pentru a treia oară dela începutul războiului împotriva bolșevismului și a șasea oară dela 6 Septembrie 1940, în ziua de 10 Ianuarie 1943, la cartierul general al armatei germane, D-nul Mareșal Antonescu a conferit cu Führerul Marelui Reich German, Adolf Hitler. Această întrevedere, care a avut darul să strângă „mai mult decât până acum legăturile personale dintre cei doi conducători de popoare” cum declară cercurile politice și foaia presa germană, are o mare importanță prin următorul fapt. Prin comunicatul oficial german, România nu este aminlita numai pentru enorma contribuție, militară și economică, în luptă contra bolșevismului, ci și ca unul din cei mai importanți factori politici ai Europei, pentru ziua de mâine când se va încheia pacea și când, așa cum subliniază cercurile germane, România va avea de jucat un rol foarte important.

Discuțiile dintre cei doi șefi de State au decurs în cea mai perfectă înțelegere, asupra problemelor militare, politice și economice. Domnul Mareșal Antonescu a fost însoțit de Domnul prof. Mihai Antonescu în dubla d-sale calitate de Prim Ministru și Ministru de externe, de d-nul general Dobre, ministrul înzestrării armatei, d-nul general Ștelea șeful Marelui Stat Major al Armatei, d-nul general Rozin, d-nul secretar general dela Finanțe Răzmeriță, d-nul Andonie director general în Ministerul Economiei Naționale, d-nul Colonel Gheorghe, atașat militar român la Berlin și de colonelii Popp și Davidescu.

Deasemeni au însoțit pe d-nul Mareșal, d-nul von Killinger, Ministrul Germaniei la București și d-nul General Hauffe, șeful misiunii militare germane în România.

Fiecare a participat la convorbirile respective specialității, din partea Marelui Reich participând la discuțiuni d-nii: I. von Ribentrop, ministru de externe, mareșalul Keitel, d. d-r. Funk, ministrul economiei, d. ministru Clodius, președ. comisiei germano-române, generalul Zeitzler, șeful statului major general și general Jodl.

Toată presa europeană acordă o deosebită importanță întrevederii dintre Führer și d. Mareșal Antonescu. În special presa germană ca și posturile de radio elogiază în termeni foarte măgulitori contribuția României, din toate punctele de vedere, la lupta pentru Europa de mâine. Această presă își motivează atitudinea mai mult decât prietenească prin „splendida lealitate a României”. Această lealitate ne-a impus ca un popor demn, atât în fața prietenilor cât și a dușmanilor. Întrevederea dintre Führer și Mareșal ne-a adus pe lângă acordurile încheiate, mărlurisirile recunoașterii poporului german a sacrificiilor și calităților poporului român. „Națiunea germană are o sinceră admirație pentru realizările militare și spiritul de sacrificiu al poporului român”, care-și dădorește refacerea sa Mareșalului, omagiat de întregul popor german de care suntem legați. (Voelkischer Beobachter).

Ultima oră

Frontul de răsărit se caracterizează printr'o puternică presiune a armatelor sovietice, care n'au reușit să-și ajungă țintele însă nici într'un sector.

În sectorul Stalingrad, sovieticii au aruncat în luptă tiraliori, care însă s'au izbit de puternica apărare germană. Între Volga și Don, un contraatac al trupelor germane și aliate a smuls bolșevicilor o importantă porțiune de teren și mai multe localități.

În sectorul central, punctul de sprijin Velikie Luki, care este alimentat de germani pe calea aerului, rezistă cu eroism și respinge toate încercările de atac bolșevice. Aici bolșevici îngrămădesc imense rezerve, pe care le transportă în fugă din sectoarele vecine, cu scopul de a stăvili înaintarea germană. Formațiunile germane progresează în înaintare conform planului.

Pierderile bolșevicilor în tancuri și avioane sunt imense. Astfel în ultimele 2 zile au pierdut 208 tancuri din care cele mai multe de tipul T. 34.

În același timp au fost doborâte numai în lupte aeriene 107 avioane sovietice.